

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012533
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120012533.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného N. H., nar. XX. Q. XXXX v U., trvalé bydlisko G. XXXX/X, U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 2. februára 2021, č. k. 28PP/86/2020-26, na neverejnom zasadnutí konanom 1. apríla 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušuje napadnuté uznesenie v celom rozsahu.
Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona sa odsúdený N. H., nar. XX. Q. XXXX v U., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu uložil Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 22. mája 2019, sp. zn. 1T/78/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. augusta 2019, sp. zn. 2To/67/2019.
Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 2. februára 2021, č. k. 28PP/86/2020-26, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) zamietol žiadosť odsúdeného N. H. (ďalej len odsúdený), o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 22. mája 2019, sp. zn. 1T/78/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. augusta 2019, sp. zn. 2To/67/2019.

Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu a rovnako tak splnil aj prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, no dôsledne nespĺnil druhú materiálnu podmienku. Okresný súd dospel k záveru, že v prípade odsúdeného je riziko recidívy príliš veľké. Tento záver oprel o to, že hoci je odsúdený prvýkrát súdne trestaný, vo výkone trestu odňatia slobody je za násilný trestný čin voči blízkej osobe - manželke. Z rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 22. mája 2019, sp. zn. 1T/78/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. augusta 2019, sp. zn. 2To/67/2019, vyplynulo, že odsúdený spôsobil blízkej osobe (svojej manželke) fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozilo jej fyzické a psychické zdravie a spôsobil takým činom ťažkú ujmu na zdraví a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a po dlhší čas. Odsúdený sa podľa názoru okresného súdu dopustil natoľko závažného protiprávneho konania voči vlastnej manželke, že vykonaná doba uloženého trestu odňatia slobody nie je adekvátna spáchanému skutku. Nič nenasvedčuje tomu, že by bol odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia na slobodu dostatočne pripravený viesť riadny život a nedopúšťať sa ďalšej trestnej činnosti.

Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil ihneď sťažnosť.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil vlastnoručným písomným podaním, doručeným okresnému súdu 8. marca 2021.

V sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za nesprávne po právnej aj vecnej stránke a za nedostatočne odôvodnené. Namieta postup okresného súdu a priebeh verejného zasadnutia, nakoľko na 2. februára 2021 bolo na tú istú hodinu nariadených minimálne 10 verejných zasadnutí. Tento počet svedčí o tom, že akú pozornosť venoval okresný súd príprave, priebehu a následne vyhotoveniu napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol, že 26. novembra 2020 splnil formálnu podmienku, že trest vykonáva v ústave s minimálnym stupňom stráženia, že počas jeho výkonu došlo k polepšeniu odsúdeného, pracoval na rozvoji svojej osobnosti, plnil si všetky povinnosti, čo vyplýva aj z hodnotenia ústavu. V prípade jeho podmieneného prepustenia má vybudované stabilné a plnohodnotné zázemie. Má svoj byt, v ktorom bude žiť sám, nakoľko jeho ex-manželka má trvalé bydlisko v M. S. C. G., G. XX, XXX XX H. - M.. Vyvinul maximálne úsilie a snažil sa svojim správaním preukázať polepšenie. Splnil obe materiálne podmienky, keďže jeho resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania priaznivá. Má kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a úprimne ju ľutuje. Chce sa zaradiť do bežného života, venovať sa svojim koníčkom a byť prospešný pre spoločnosť. Nie je mu zrejmé, prečo okresný súd dospel k záveru, že v jeho prípade ide o riziko recidívy príliš veľké, nakoľko bol prvýkrát súdne trestaný a prvýkrát bol umiestnený vo výkone trestu odňatia slobody. Zo žiadneho vykonaného listinného dôkazu okresným súdom prezentovaný záver nevyplýva. Ide tak o svojvoľnú úvahu. Hodnotenie z ústavu aj vyjadrenie prokurátora poukazuje na to, že sú splnené všetky podmienky na vyhovie jeho žiadosti. Vzhľadom na uvedené v konečnom návrhu žiadal, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovie v plnom rozsahu.

Prokurátor sa k písomným dôvodom sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 29. marca 2021.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák., pri podmienenom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmieneným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienenčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, keď 26. novembra 2020 vykonal 2/3 z nepodmieneného trestu odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva a bol mu uložený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 22. mája 2019, sp. zn. 1T/78/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. augusta 2019, sp. zn. 2To/67/2019, za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a), písm. b) Tr. zák.

Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností, krajský súd konštatuje, že okresný súd správne s poukazom na obsah hodnotenia riaditeľa ústavu ustálil, že odsúdený túto podmienku splnil vzhľadom. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Jeho správanie bolo po celý čas na požadovanej úrovni, ústavný poriadok dodržiaval, príkazy a nariadenia príslušníkov ZVJS plnil, konflikty nevyvolával, dokonca bol jedenkrát disciplinárne odmenený, a to 3. júla 2020 pochvalou za dlhodobé plnenie aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom. Disciplinárne potrestaný nebol ani raz. Ciele stanovené programom zaobchádzania teda plnil. Jeho resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania priaznivá a riaditeľ ústavu ho odporučil podmiennečne prepustiť.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. a síce, že je možné od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tu krajský súd na rozdiel od súdu okresného dospel k záveru, že táto zákonná podmienka splnená je.

Posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Pokiaľ ide o predchádzajúci spôsob života odsúdeného, tento pred spáchaním skutku, za ktorý bol odsúdený, nepochybne viedol riadny život, nakoľko sa nedopúšťal ani len priestupkov, nieto ešte trestnej činnosti. Jeho predchádzajúci spôsob života teda absolútne nesvedčí pre záver, že by mal sklony k páchaniu trestnej činnosti. Trestná činnosť, za ktorú bol odsúdený, bola síce závažného charakteru, no súčasne sa javí, že bola ojedinelým excesom v inak riadne vedenom živote. V prospech odsúdeného svedčí aj to, že k vlastnej trestnej činnosti podľa riaditeľa ústavu zaujíma kritický postoj. Rovnako sa vyjadril aj na verejnom zasadnutí.

Súčasne bolo vykonaným dokazovaním zistené, že odsúdený je aktuálne poberateľom starobného dôchodku a po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené aj bývanie v mieste trvalého bydliska, v nehnuteľnosti, ktorú vlastní spolu s poškodenou I. H. (výpis z listu vlastníctva č. XXXX na č. I. 40 spisu), s ktorou sa medzičasom rozviedol. Krajský súd si tiež preveril tvrdenie odsúdeného, že poškodená nehnuteľnosť v mieste trvalého bydliska už nevyužíva, pretože sa nachádza v M. S. G.. Toto tvrdenie sa ukázalo ako pravdivé, nakoľko dopytom na predmetné sociálne zariadenie bolo zistené, že v ňom poškodená bola natrvalo umiestnená. Ide pritom o skutočnosť významnú pre konečné rozhodnutie vo veci, ktorej okresný súd nevenoval žiadnu pozornosť. Odsúdený, ktorý má strechu nad hlavou a vlastný príjem, totiž nepáchal akúkoľvek trestnú činnosť, ale špecifickú, ktorá bola úzko previazaná práve so spoložitím s poškodenou v jednej domácnosti. Ak ale odsúdený s poškodenou v jednej domácnosti už spolu viacej žiť nebudú, tak reálne niet dôvodu sa domnievať, že by po prepustení z výkonu trestu odňatia odsúdený nevedel riadny život. Zvlášť v situácii, keď má k vlastnej trestnej činnosti kritický postoj a vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát, v ktorom prípade je ešte možné dôvodne predpokladať, že aj len časť z vykonaného trestu splnila u neho svoj účel z hľadiska kritérií definovaných v ust. § 34 Tr. zák. Z prezentovaných dôvodov krajský súd dospel k záveru, že všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného v tomto prípade boli splnené, preto na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a sám vo veci rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate tohto uznesenia.

Na posilnenie účelu podmiennečného prepustenia krajský súd odsúdenému uložil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky, ktorú považoval za primeranú ako osobe odsúdeného, dĺžke dosiaľ vykonaného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, tak aj závažnosti trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený.

Pokiaľ ide o zvyšnú časť sťažnostných námietok odsúdeného, kde kritizoval postup okresného súdu a priebeh verejného zasadnutia, nakoľko podľa neho na 2. februára 2021 bolo na tú istú hodinu nariadených minimálne 10 verejných zasadnutí, čo svedčí o tom, akú asi pozornosť venoval okresný súd príprave a priebehu verejného zasadnutia, vrátane následného vyhotovenia napadnutého uznesenia, tak tieto námietky vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné. Počet verejných zasadnutí vykonaných počas jedného dňa je plne v réžii okresného súdu a rovnako tak samotná dĺžka jednotlivých verejných zasadnutí. To, že po sebe ich nasleduje niekoľko a odsúdený sa s tým nestotožňuje, ešte neznamená, že je to nesprávny postup. Navyše, ak mal odsúdený výhrady voči priebehu svojho verejného zasadnutia, mal ich uplatniť priamo na verejnom zasadnutí, čo však neučinil. To svedčí o tom, že túto časť námietok produkoval dodatočne a účelovo len preto, lebo bolo okresný súd rozhodol v jeho neprospech.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.